

Overgewichtcijfers 2019

Tijdens diverse contactmomenten met de jeugdarts of -verpleegkundige worden kinderen gemeten en gewogen. De metingen van 2019 zijn gebruikt om het overgewichtpercentage van heel 2019 te berekenen. In 2019 is, tijdens zes reguliere contactmomenten, van 17.392 kinderen de BMI vastgesteld. Omdat vanaf de leeftijd van 2 jaar pas over overgewicht kan worden gesproken, zijn alleen de metingen meegenomen van kinderen van 2 jaar en ouder. In werkelijkheid zijn dus meer kinderen op het contactmoment voor 2-jarigen geweest, maar een aantal van hen moest nog 2 jaar worden en is daarom niet meegeteld.

In tabel 1 staan de aantallen vermeld van de kinderen die gezien zijn per leeftijdscategorie, uitgesplitst naar gemeente. Voor sommige gemeenten is het verder uitgesplitst naar woonkern, gezondheidsnetwerk, jeugdteam (JT) en/of sociaal wijkteam (SWT).

De gezondheidsnetwerken in Zaanstad bestaan uit clusters van sociale wijkteams: Gezondheidsnetwerk Noord bestaat uit Krommenie, Wormerveer en Assendelft Westzaan. Gezondheidsnetwerk Midden bestaat uit Oud Koog, Oud Zandijk, Zaandam Noord Kogerveld, Nieuw West, Westerkoog, Rooswijk en Zaandam West, Oude Haven. Gezondheidsnetwerk Zuidoost bestaat uit Peldersveld, Hoornseveld, Rosmolenwijk, Poelenburg en Zaandam Zuid.

Omdat de oudere kinderen op school worden gemeten, kan het voorkomen dat de kinderaantallen per jaar fluctueren. Dit omdat de metingen op een bepaalde school in het ene schooljaar in het najaar, en in het andere schooljaar pas weer in het voorjaar zijn uitgevoerd.

In tabel 2 staan de percentages (ernstig) overgewicht vermeld. Ook deze zijn uitgesplitst naar leeftijdscategorie, woonkern, gezondheidsnetwerk, jeugdteam (JT) en/of sociaal wijkteam (SWT). Indien de totale groep kinderen die is gemeten kleiner is dan 75 kinderen, zijn de resultaten niet weergegeven (*), omdat het totale aantal dan te klein is om uitspraken over te doen.

De cijfers van het voortgezet onderwijs in Zaanstreek-Waterland zijn aangevuld met gegevens van de GGD Amsterdam. Veel jongeren uit Zaanstreek-Waterland zitten in Amsterdam op school en worden door GGD Amsterdam gezien. In Zaanstreek-Waterland worden de jongeren in het voortgezet onderwijs gezien in klas 1 en 3, in Amsterdam in klas 2 en 4. Er is voor gekozen om de aantallen uit Amsterdam bij de aantallen van klas 1 en 3 van regio Zaanstreek-Waterland te voegen.

Tijdens de gegevensverwerking bleek er een groot verschil in opkomst tussen klas 1 en 2 enerzijds (n=4414) en klas 3 en 4 anderzijds (n=1272). Vanwege een mogelijk selectieve opkomst in klas 3 en 4 is er voor gekozen de overgewichtpercentages die wij vonden in klas 3 en 4 niet te publiceren.

Onder de tabellen staat voor een aantal bevindingen een toelichting.

De cijfers en trends in de tijd zijn vanaf 15-4-2020 ook terug te vinden op gezondheincijfers.ggdzw.nl. Meer informatie over overgewicht is te vinden op gezondheidsverkenning.ggdzw.nl.

Tabel 1. Aantal kinderen waarbij een lengte- en gewichtmeting is gedaan in 2019.

Contactmoment:	2 jaar	3,9 jaar	5 jaar	Groep 7	Klas 1&2 VO
gemiddelde leeftijd:	2,1	3,8	5,7	10,8	13,6
Beemster	101	105	131	59	73
Edam-Volendam	287	313	88¹	371	465
- Edam	45	53	11	72	61
- Volendam	194	197	54	251	376
- Zeevang	48	62	22	1	28
Landsmeer	118	108	89	31²	91
Oostzaan	83	80	53	77	113
Purmerend	635	608	596	658	949
SWT Purmer Noord en Zuid	197	195	191	221	291
SWT Overwhere, Wheermolen	149	133	215	158	239
SWT Centrum en Gors	102	99	109	26	121
SWT Weidevenne	187	181	81	253	298
Waterland	139	155	139	140	209
Wormerland	138	124	114	194	266
Zaanstad	1563	1427	1412	1570	2249
JT Krommenie, Wormerveer	231	217	163	274	402
JT Nieuw West, Oud Koog, Oud Zandijk, Rooswijk, Westerkoog	340	277	238	305	293
JT Kogerveld, Zaandam Noord, Zaandam West, Oude Haven	238	183	235	215	294
JT Rosmolenwijk, Zaandam Zuid	233	255	228	203	267
JT Pelders- en Hoornseveld, Poelenburg	234	217	186	223	262
JT Assendelft, Westzaan	283	305	359	348	560

Contactmoment:	2 jaar	3,9 jaar	5 jaar	Groep 7	Klas 1&2 VO
gemiddelde leeftijd:	2,1	3,8	5,7	10,8	13,6
SWT Wormerveer	80	82	86	140	122
SWT Nieuw West	169	120	79	119	152
SWT Zaandam West, Oude Haven	118	100	137	126	149
SWT Assendelft, Westzaan	283	305	359	348	560
SWT Krommenie	151	135	77	134	280
SWT Zaandam Zuid,	149	154	132	159	181
SWT Pelders- Hoornseveld	134	111	90	90	144
SWT Kogerveld, Zaandam Noord	120	83	98	89	144
SWT Oud Koog, Oud Zandijk	67	62	58	59	112
SWT Poelenburg	102	109	97	133	118
SWT Rosmolenwijk	84	71	96	44	86
Gezondheidsnetwerk Zuidoost	469	445	415	426	531
Gezondheidsnetwerk Noord	514	522	522	622	962
Gezondheidsnetwerk Midden	580	460	475	522	755
Totaal regio Zaanstreek-Waterland	3064	2920	2622	3100	4414
Wonend binnen de regio	3064	2920	2622	3100	4266
Wonend binnen de regio maar naar school in Amsterdam	-	-	-	-	148

¹ Vanwege een achterstand in de werkzaamheden bij JGZ, heeft de jeugdarts in groep 5 een selecte groep kinderen gezien in de gemeente Edam-Volendam. De andere kinderen werden gezien door de doktersassistenten. Bij de contactmomenten met doktersassistenten zijn geen lengte- en gewichtmetingen gedaan. Hierdoor zijn in groep 5 relatief weinig kinderen gezien waarbij een overgewicht berekening is gemaakt.

² In 2019 was er een tekort aan verpleegkundigen voor de gemeente Landsmeer. Hierdoor zijn in groep 7 relatief weinig kinderen gezien in vergelijking met andere gemeentes. Deze kinderen worden nu in 2020 in groep 8 gezien.

Tabel 2. Percentage kinderen met overgewicht inclusief obesitas in 2019.

Contactmoment:	2 jaar	3,9 jaar	5 jaar	Groep 7	Klas 1&2 VO
gemiddelde leeftijd:	2,1	3,8	5,7	10,8	13,6
Beemster	7	8	6	*	*
Edam-Volendam	5	7	14	14	15
Landsmeer	16	7	9	23	14
Oostzaan	*	8	13	18	9
Purmerend	10	12	15	21	22
SWT Purmer Noord en Zuid	10	15	16	26	20
SWT Overwhere, Wheermolen	10	9	18	28	29
SWT Centrum en Gors	13	12	8	23	16
SWT Weidevenne	9	9	10	12	21
Waterland	*	10	7	10	15
Wormerland	11	13	6	17	9
Zaanstad	9	12	10	21	20
JT Krommenie, Wormerveer	7	8	12	20	17
JT Nieuw West, Oud Koog, Oud Zandijk, Rooswijk, Westerkoog	8	11	9	23	15
JT Kogerveld, Zaanam Noord, Zaanam West, Oude Haven	7	9	10	17	20
JT Rosmolenwijk, Zaanam Zuid	11	16	12	27	26
JT Pelders- en Hoornseveld, Poelenburg	11	18	16	36	35
JT Assendelft, Westzaan	7	9	5	11	16

Contactmoment:	2 jaar	3,9 jaar	5 jaar	Groep 7	Klas 1&2 VO
gemiddelde leeftijd:	2,1	3,8	5,7	10,8	13,6
SWT Wormerveer	9	11	14	22	20
SWT Nieuw West	6	11	8	22	12
SWT Zaandam West, Oude Haven	6	9	10	15	15
SWT Assendelft, Westzaan	7	9	5	11	16
SWT Krommenie	6	6	9	19	15
SWT Zaandam Zuid	8	16	11	29	25
SWT Pelders- Hoornseveld	9	14	14	30	33
SWT Kogerveld, Zaandam Noord	8	10	11	20	25
SWT Oud Koog, Oud Zandijk	*	*	*	*	21
SWT Poelenburg	14	21	18	41	38
SWT Rosmolenwijk	18	*	14	*	28
Gezondheidsnetwerk Zuidoost	12	17	14	32	30
Gezondheidsnetwerk Noord	7	9	7	15	16
Gezondheidsnetwerk Midden	7	11	10	20	17
Totaal regio Zaanstreek-Waterland	9	11	11	19	19

* = De omvang van de totale groep is te klein (N < 75) om resultaten weer te geven.

Uitgave: GGD Zaanstreek-Waterland 2020

Auteurs: Team Epidemiologie op basis van metingen door JGZ van GGD Zaanstreek-Waterland

Met dank aan: GGD Amsterdam voor aanleveren resultaten van metingen op het voortgezet onderwijs
Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van de volgende bronvermelding:

Jaarverslag JGZ, Overgewichtcijfers 2019. GGD Zaanstreek Waterland, maart 2020